

تجربه های
یک درمانگر اعتیاد

دکتر هومان نارنجی ها

روش درمان اعتیاد در ایران

بسیاری از خانواده‌ها برای درمان بستگان خود به دنبال روش‌های گوناگون درمان اعتیاد می‌گردند و در این میان، برخی افراد سودجو با درمان‌های غیراصولی امید آن‌ها را به یأس تبدیل می‌کنند. بنابراین، در اینجا چند روش درمان شناخته شده را به‌طور خلاصه به خوانندگان معرفی می‌کنیم.

شایان ذکر است، این روش‌ها نیز فقط در مراکز معتبر قابل استفاده هستند و ممکن است افراد سودجو از این روش‌ها نیز سوء استفاده کنند. بنابراین، توصیه می‌شود، علاوه بر روش درمان، برای انتخاب مرکز درمانی نیز دقت کافی داشته باشید.

۱) درمان نگهدارنده با متادون، بوپره‌نورفین و شربت تریاک:

در این روش درمان، برای افراد معتاد به تریاک، هروئین و کراک (مواد افیونی) داروی متادون یا بوپره‌نورفین جایگزین ماده اعتیادآور قبلی می‌شود و فرد تا مدت طولانی به مصرف دارو می‌پردازد، تا رفتارهای اعتیادگونه در او خاموش شود. این روش بیشتر در افراد با شدت اعتیاد زیاد و با سابقه تزریق کاربرد دارد. گاهی دیده شده است، افراد وابسته به کراک یا تریاک نیز که شدت اعتیاد زیادی داشته‌اند و قادر به کم کردن مقدار داروی خود نبوده‌اند، مدت‌ها روی این درمان باقی مانده‌اند. این روش برای افراد وابسته به تریاک، هروئین و کراک کاربرد دارد.

۲) درمان سم‌زدایی با متادون یا بوپره‌نورفین:

در این روش، فرد ابتدا داروی متادون یا بوپره‌نورفین مورد نیاز خود را به مقدار کافی دریافت می‌کند و سپس به تدریج از میزان مقدار دارو تحت نظر پزشک می‌کاهد. بدین ترتیب، فرد بیمار علائم ترک را به تدریج پشت سر می‌گذارد. این روش نیز برای افراد وابسته به تریاک، هروئین و کراک کاربرد دارد.

(۳)

درمان سریع و فوق سریع:

در این روش، فرد در یک بیمارستان بستری می‌شود و به کمک داروهای ضد مورفین، طی چند ساعت تا چند روز سم‌زدایی اتفاق می‌افتد. فرد پس از خروج از بیمارستان، سم‌زدایی شده است، اما هنوز رفتارهای اعتیادی در وی از بین نرفته است و به خدمات مشاوره فردی و گروهی نیاز دارد. این روش در درمان شیشه جایی ندارد و افراد با شدت اعتیاد کمتر به تریاک، هروئین و کراک قادرند از آن بهره بگیرند.

(۴)

درمان بستری طولانی مدت: در این روش، فرد طی ۱۰ تا ۳۰ روز در یک مرکز بستری تحت درمان، سم‌زدایی و مداخله‌های روحی قرار می‌گیرد. فرد پس از خروج از مرکز نیز به مراجعه‌های مکرر نیاز دارد. این روش برای وابستگان به مواد افیونی (تریاک، هروئین و کراک) و شیشه کاربرد دارد.

توجه: در همه روش‌های فوق، حضور پزشک، روان‌شناس، روان‌پزشک، مددکار و همچنین حضور در جلسه‌های مشاوره فردی و خانوادگی، همچنین جلسه‌های گروهی الزامی است، زیرا اعتیاد تنها مشکل جسمی نیست، بلکه روح درگیر بیمارانش نیز نیاز به درمان دارد.

(۵)

درمان اقامتی در کمپ:

در این روش، فرد به کمپ مجوزدار سازمان بهزیستی مراجعه می‌کند و دوره‌های ۲۱ تا ۴۵ روزه خود را بدون دارو و تنها با روش‌های ایمان‌مدار پشت سر می‌گذارد. جلسه‌های مکرر گروهی و تمرین قدم‌های دوازده‌گانه از اصول مداخله‌ای در این روش است. بدیهی است، سم‌زدایی از این افراد در محل خاصی در کمپ در روزهای نخست اتفاق می‌افتد. این روش برای افراد وابسته به مواد افیونی (تریاک، هروئین و کراک) و شیشه کاربرد دارد.

(۶)

کنگر ۶۰

در این روش که مبتنی بر کسب بینش کافی در زمینه مصرف و بهبودی است، روش درمان بر مصرف شربت تریاک و کاهش تدریجی میزان آن استوار است. شرکت در جلسه‌های گروهی و کسب انرژی از گروه نیز از راه‌های دیگر کمک به پاک‌ی در این افراد است. این روش برای افراد وابسته به تریاک، هروئین و کراک کاربرد دارد.

(۷)
NA یا جمعیت
معتادان گمنام:

در این روش نیز ایمان‌مداری در رأس قرار دارد. مددجویان با کمک از راهنمایان خود، مسیر درمان را سپری می‌کنند. شرکت در جلسه‌های منظم و پایبندی به سنت‌ها و قدم‌های دوازده‌گانه از اصول اساسی این روش درمان است. این روش برای افراد وابسته به تریاک، هروئین، کراک و شیشه کاربرد دارد.

توجه: شایان ذکر است، در روش‌های درمان فوق، هدف نهایی درمان اعتیاد و ترک رفتارهای اعتیادی است و کلیه مداخله‌های مورد اشاره لازم است. از طرف دیگر، خانه‌های بهبودی که به نام کمپ خود را معرفی می‌کنند، همچنین ارسال دارو به شهرستان و مواردی مانند: کپسول دست‌ساز، کپسول گیاهی و عطاری و کپسول‌های ماهواره‌ای و ... در دسته درمان‌های مورد تأیید نیستند.

بدیهی است هرچه شدت اعتیاد بیشتر باشد، مدت زمان درمان نیز بیشتر خواهد بود. کارشناسان درمان کمتر از شش ماه را برای هیچ ماده‌ای تأیید نمی‌کنند.